

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพการดำเนินงาน ปัญหาและความต้องการของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ประเภทอาหารตามระดับการคัดสรร 1-2 ดาว ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านการเงิน ด้านวัตถุดิบ ด้านการจัดการ และด้านการตลาด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประธานกลุ่ม / เจ้าของกิจการ ผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ประเภทอาหารที่ได้รับการคัดสรร 1-2 ดาว ในปี พ.ศ. 2547 จำนวน 269 กลุ่ม แบ่งเป็น กลุ่มผู้ผลิตชุมชน 198 กลุ่ม และกลุ่มวิสาหกิจ (SMEs) 71 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับปัญหาใช้ Independent Sample t-Test ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS V.11

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ผลิตสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ส่วนใหญ่ผลิตผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป มีสมาชิกอยู่ระหว่าง 11-20 คนเป็นการผลิตและจำหน่ายเอง เงินทุนของกลุ่มได้มาจากการระดมทุนของสมาชิก และเครื่องหมายรับรองคุณภาพที่ได้รับส่วนใหญ่คือ เครื่องหมายรับรองคุณภาพอาหารและยา (อย.) ด้านทรัพยากรบุคคล การคัดสรรสมาชิกใหม่ส่วนใหญ่คัดสรรจากบุคคลที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียง การฝึกอบรมของสมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ มีการฝึกอบรมน้อยกว่า 5 คนในรอบ 2 ปี ด้านวัตถุดิบ ส่วนใหญ่เลือกใช้วัตถุดิบภายในพื้นที่ทั้งหมด มีการใช้เครื่องจักร : แรงงานคน 20:80% และมีการกำหนดสัดส่วนที่แน่นอนในการผลิตทุกครั้ง ด้านการจัดการ ส่วนใหญ่การบริหารงานใช้วิธีควบคุมคุณภาพการผลิตให้สม่ำเสมอ เน้นกลยุทธ์ในการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงร้านค้าและกลุ่มผู้ผลิตอื่น เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ด้านการตลาด ส่วนใหญ่จำหน่ายสินค้าที่ศูนย์แสดงสินค้าในท้องถิ่น การขยายตลาดใหม่ใช้วิธีการมุ่งพัฒนาสินค้า

ให้ระดับ 3-5 ดาว และการสร้างแรงจูงใจซื้อโดยเน้นคุณภาพของสินค้า เช่น รสชาติ ปริมาณ และความสะดวก

ปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตโดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีปัญหาดูระดับปานกลางทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่มีปัญหาดูในระดับปานกลาง มีเพียง 9 ข้อ อยู่ในระดับน้อย ความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่มีค่าความถี่มากกว่า 10 ได้แก่ ต้องการแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย ต้องการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเรื่องการฝึกอบรมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ต้องการแรงงานที่มีทักษะในการผลิตและเข้าใจระบบการบริหารงาน ต้องการคำแนะนำในการผลิตวัตถุดิบไม่ให้เกิดการขาดตลาด ต้องการคำแนะนำด้านบรรจุภัณฑ์ ต้องการเครื่องจักรที่มีขนาดเหมาะสมกับสภาพการผลิต และต้องการให้ภาครัฐใส่ใจกลุ่มผู้ผลิต 1-2 ดาว เช่นเดียวกับกลุ่มผู้ผลิต 3-5 ดาว

ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตชุมชน และกลุ่มวิสาหกิจ (SMEs) โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มผู้ผลิตชุมชนมีปัญหาดูการดำเนินงานมากกว่ากลุ่มวิสาหกิจ (SMEs) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความแตกต่างกัน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านวัตถุดิบและด้านการจัดการ โดยกลุ่มผู้ผลิตชุมชนมีปัญหาดูการดำเนินงานมากกว่ากลุ่มวิสาหกิจ (SMEs) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีความแตกต่างกัน 9 ข้อ แบ่งเป็นกลุ่มผู้ผลิตชุมชนมีปัญหาดูการดำเนินงานมากกว่ากลุ่มวิสาหกิจ (SMEs) 8 ข้อ และกลุ่มวิสาหกิจ (SMEs) มีปัญหาดูการดำเนินงานมากกว่ากลุ่มผู้ผลิตชุมชน 1 ข้อ คือ ความถี่ในการเข้า-ออกของแรงงาน โดยการเปรียบเทียบทั้งหมดนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

179074

The purpose of this study was to investigate the operation conditions, problems, and needs of One Tambon One Product (OTOP) producers of 1-2 star food. Five related aspects; namely, human resource, finance, raw materials, management, and marketing were examined. The informants of this study were presidents / business owners of 269 OTOP producer groups in the year 2004 which included 198 community groups and 71 SMEs. Questionnaires were used to collect the data. Frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Independent Sample t-test were used to analyze the data via SPSS V.11 software.

It was found that most OTOP producer groups produced processed food. Each group consisted of 11-20 members who produced and sold the goods themselves. The money invested was collected from members. Most quality recommendation certificates obtained were those from the Food and Drug Association. With respect to human resource, new members were recruited from local areas and vicinities. Less than five new members were trained within 5 years. Regarding the raw materials, most of them were from local areas. The proportion of machines to human labor used was 20:80%. In every production, certain proportion was fixed. With regard to management, production control for product quality was constantly made. Strategy to build a network among shops and other producer groups for an information exchange purpose was emphasized. As for marketing, most groups sold their products in the local goods display centers. To expand the market, upgrading goods to 3-5 star level was aimed. Qualities, quantity, taste, cleanliness of the products as well as convenience were emphasized to motivate buyers.

Regarding operation problems, it was found as a whole, by aspects, and by items that they were at a moderate level. However, nine items were found at a lower level. For the needs of helps from the government and related agencies, those that were scored more than 10 times were: need of low or non interest loan, need of training and developing products, need of production skilled labor with understanding of administration system, need of advice on how to produce raw materials continuously so as to prevent from shortage, need of advice on packaging, need of appropriate size machines, need of the government's equal attention to the producers of 1-2 star and 3-5 star product producers.

In addition, the comparison of the operation problems between the community producers and the SMEs, as a whole, indicated the significant difference. That is, the community producers' problems were more serious than the SMEs. The by aspect investigation revealed that the community group had more serious problems in relation to raw materials and management than the SMEs. The by item examination also supported the differences; the community producers' eight problems were more serious than those of the SMEs while just one SMEs' problem related to the frequency of workers' entering and quitting the job was more serious than that of the community producers. All the comparisons were at the statistical significant level of .05.